

melsfabrikker her i Landet, men efter de Andragender, som foreligge for os, og efter hvad vi ogsaa i Forvejen vidste, gaa de meget daarligt. Det er ogsaa sikkert nok, at det er de tyske Eksporthænder, der trykke dem og vanskeliggøre Konkurrencen. For saa vidt vi altsaa staa paa et Beskyttelsesstandpunkt i det hele, er det jo meget konsekvent at foreslaa Told paa Kartoffelmel, men vi skulle vel huske paa, at det er samtlige Landets Indbyggere, som komme til at give saa meget mere for deres Kartoffelmel, end de hidtil have været vant til, til Fordel for de Mennesker her i Landet, der dyrke Kartoffler til dette Brug. Det have vi Frihandelsmænd ikke ment hverken paa dette eller andre Omraader er rigtigt, og jeg kan derfor af denne og andre Grunde ikke tiltræde det Forslag, som det ærede Medlem har stillet, om end jeg anerkender hans Retfærdighedssans overfor Landets magre og daarlige Jorder.

Vi ere allerede langt nok inde paa Glidebanen i saa Henseende, baade med Sukker og Cikorie, og det at komme ind paa en Told paa Kartoffelmel vil saa være en videre Fortsættelse paa denne Glidebane. Men det vilde ganske vist være at følge den Anvisning, der ved Sagens 1ste Behandling blev givet af det ærede Medlem for Nykøbing (Valdemar Olsen), der jo gjorde sig til Talsmand for den Opfattelse, at en Beskyttelse kunde være berettiget, naar den anvendtes til at hjælpe en ny Fabrikvirksomhed i Gang. Men det er vist en meget uheldig Anvisning, det ærede Medlem gav os. Vi lide netop for Tiden under Vanskeligheden ved at komme bort fra Beskyttelsen, fordi der i Landet er opvokset Industrier og bygget Fabrikker, hvortil Leverandørers og Arbejderes Interesser ere knyttede, og jeg mener, at vi ere nødte til at tage Hensyn til disse Interesser, der paa forskellig Maade, ikke mindst for Arbejdernes Vedkommende, ere knyttede til de Bedrifter, som ere i Gang, og som ere voksede op i Ly af Beskyttelsen. Det har Venstre altid ment, og det har specielt Landboerne altid erkendt i de Resolutioner, de have vedtaget.

Det ærede Medlem, som sidst havde Ordet, henviste til en Resolution, der er vedtagen af de jyske Landboforeninger. Deri betones det netop, at det er Landboernes Ønske at komme til en gradvis Nedsættelse af Beskyttelsen, hvor der blev taget Hensyn til de bestaaende Erhverv. Det samme er ogsaa Tilfældet med det her foreliggende Forslag. Den højtærede

Minister har i sit Forslag taget et saadant rimeligt Hensyn ved de foreslaaede Nedsættelser af Beskyttelsen, og kunne vi blot tage saadanne nogle flere Tag, hjælper det jo svært. Men ganske vist, naar den højtærede Minister sikkert ogsaa har taget Hensyn til de Arbejdere, som ere knyttede til de beskyttede Fag, har jeg faaet det Indtryk af de Forhandlinger, som ere førte, at han egentlig i saa Henseende har faaet Skam til Tak. Som jeg nævnte før, har der fra Landboforeningers Side gentagne Gange været vedtaget Resolutioner, hvori de tage et rent og klart Frihandelsstandpunkt. Foreningen af jyske Landboforeninger, som jo tæller over 50,000 Medlemmer, har gentagne Gange udtalt sig for Frihandelen, og jeg er ikke i Tvivl om, at Forholdet er saadant — som den højtærede Minister for Resten ogsaa udtalte forleden — at Bevægelsen ogsaa blandt de større Landmænd gaar bort fra Beskyttelse og over til Frihandel. Jeg er vis paa, at de Landmænd i Jylland, som ere Beskyttelsesmænd, ere meget snart talte, og jeg tvivler heller ikke om, at Antallet herovre paa Øerne svinder ret stærkt. Jeg tror altsaa, man kan sige, at praktisk talt staa vort Landbrug enigt om at ønske Beskyttelsen slettet. Og naar man saa nu i disse Dage har hørt, at hertil slutte sig alle Industriens Arbejdere — de stemme i med i Koret: bort med Beskyttelsen, under Anførsel af det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) —, er jeg heller ikke i Tvivl om, at vi ret snart maa kunne naa saadanne Forhold her i Landet, hvor under de Erhverv, som have naturlige Eksistensbetingelser her i Landet, have Betingelser for ved Dygtighed og Energi at kunne staa paa egne Ben. Det er sikkert det sundeste og det bedste, thi man staa som bekendt aldrig saa godt paa andres Ben, som man staa paa sine egne.

Fraenkel: Hos det ærede Medlem for Æbeltøft (N. Neergaard) kan det i en vis Forstand ikke undre mig at mærke Bitterhed i hans Udtalelser overfor mig. Naar man giver usødet, maa man jo vente at faa raat igen. Men alligevel finder jeg, at jeg var meget retfærdigere mod det ærede Medlem, end han var mod mig, for jeg indrømmede det ærede Medlem, at han paa det toldtekniske Omraade virkelig vidste Besked. Hvad jeg frakendte det ærede Medlem, var handelspolitiske Synspunkter i den Del af Lovforslaget, hvor disse i allerførste Linie burde gælde.